

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА И
УСЛУГИТЕ“

Приета от ФС (протокол №11 / 25.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №11 / 08.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“

ЗА СПЕЦ: „Икономика и търговия“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 210 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 7

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	150	-

Изготвили програмата:

1.
(гл. ас. д-р Виолета Петева)

2.
(доц. д-р Виолета Димитрова)

Ръководител катедра:
„Икономика и управление на търговията и услугите“ (доц. д-р Михал Стоянов)

I. АНОТАЦИЯ

Нарастващите изисквания пред конкурентоспособността на бизнеса формират повишен интерес към управлението на човешките ресурси. Все повече се утвърждава разбирането, че ключът към трайно конкурентно предимство и високо качество на продукта и услугата е умелото управление на хората в организациите. Това изисква подходяща мотивация и организационен климат, които да подпомагат промените, ученето и споделянето на знания, екипното взаимодействие в синхрон със стратегическите цели на организацията. Непрекъснато нарастващата цифровизация и дигитализация на бизнеса не намаляват ролята на човешкия фактор, а напротив – още повече я подчертават и издигат на друго ниво.

*След завършване на курса по дисциплината „Управление на човешките ресурси“, студентите ще придобият знания и разбиране относно: същността на човешките ресурси; системата за управление на човешките ресурси; различните концепции и модели; функциите и дейностите по управление на човешките ресурси. Тази дисциплина има **интердисциплинарни връзки** с фундаменталната дисциплина „Мениджмънт“, изборната „Икономика на труда“, специалните „Търговско предприемачество“ и „Търговски мениджмънт“, като надгражда придобитите знания по тези дисциплини и формира нови умения. Студентите ще задълбочат знанията си за конкретните функции - планиране и проектиране на длъжностите, определяне на потребностите от човешки ресурси, набиране и подбор. Ще формират умения за справяне със съвременните предизвикателства в тази сфера, а именно: мотивиране, обучение през целия живот, развитие на кариерата и повишаване квалификацията на персонала.*

*Дисциплината „Управление на човешките ресурси“ развива следните ключови компетентности в студентите, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г. – **езикова компетентност** – чрез разбиране на понятия, термини и мнения, способност за общуване, формулиране и излагане на идеи, разработване на курсови работи; **предприемаческа компетентност** – чрез изграждане на стратегическо мислене, вземане на оперативни и стратегически решения, анализ на икономически показатели и икономически политики, управление на персонала; **личностна компетентност** – чрез формиране на мотивация и нагласи за личностна изява и учене, изграждане на делови умения, изграждане на меки умения за екипна работа.*

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		4	4	
1.1.	Човешките ресурси в организацията: същност и особености			
1.2.	Същност на управлението на човешките ресурси. Стратегическо и оперативно управление			
1.3.	Модели за управление на човешките ресурси			
1.4.	Управлението на човешките ресурси в условия на цифровизация и дигитализация			
ТЕМА 2. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		2	2	
2.1.	Същност и елементи на системата за управление на човешките ресурси			
2.2.	Функционален и организационен аспект на системата за управление на човешките ресурси			

2.3.	Съвременни предизвикателства в управлението на човешките ресурси			
ТЕМА 3. ПЛАНИРАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		4	4	
3.1.	Същност на планирането на човешките ресурси			
3.2.	Етапи на планирането на човешките ресурси			
3.3.	Определяне на потребностите от човешки ресурси			
3.4.	Проектиране на длъжностите. Методи за проектиране на длъжностите. Длъжностна характеристика			
ТЕМА 4. ФОРМИРАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		4	4	
4.1.	Същност, фактори и етапи на формирането на човешките ресурси			
4.2.	Набиране на персонал. Източници за набиране на персонал			
4.3.	Подбор (селекция) на персонала. Техники и процедури за подбор			
4.4.	Осигуряване на равни възможности за труд. Дискриминация в труда			
ТЕМА 5. ОЦЕНЯВАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		2	2	
5.1.	Същност и цели на оценяването на човешките ресурси (персонала)			
5.2.	Процес по оценяване на персонала			
5.3.	Съвременни техники за оценяване на персонала			
ТЕМА 6. МОТИВАЦИЯ И ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		4	4	
6.1.	Мотивацията в управлението на човешките ресурси. Основни мотивационни теории			
6.2.	Трудово възнаграждение			
6.3.	Работна заплата: същност, основни функции и принципи			
6.4.	Системи на работна заплата			
ТЕМА 7. ОБУЧЕНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		4	4	
7.1.	Същност на обучението и развитието на човешките ресурси			
7.2.	Етапи на обучението на човешките ресурси			
7.3.	Методи (техники) за обучение на човешките ресурси			
7.4.	Развитие на човешките ресурси. Развитие на кариерата			
ТЕМА 8. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД		2	2	
8.1.	Същност на здравословните и безопасни условия на труд			
8.2.	Политика за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд			
8.3.	Система за управление на дейността по безопасност и здраве при работа			
ТЕМА 9. ОРГАНИЗАЦИОННА КУЛТУРА И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		4	4	
9.1.	Същност и форми на организационна култура			
9.2.	Характеристика на формите на организационна култура			
9.3.	Видове организационна култура			
9.4.	Групите в организацията. Промяната в организацията			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Домашна работа (казус с примери от търговията)	1	30
1.2.	Тест	2	20
1.3.	Курсова работа (по проблем на конкретна фирма)	1	40
Общо за семестриалното оценяване:		4	90
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест със затворени въпроси и писмен отговор на отворени въпроси)	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		5	150

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Коев, Й. и др. (2017). Управление на човешките ресурси. Варна: УИ „Наука и икономика“, ИУ-Варна.
2. Шопов, Д. и др. (2013). Как да управляваме човешките ресурси в предприятието. София: ИК „Труд и право“.
3. Панайотов, Д. (2018). Организационно поведение. Новите парадигми за човешкото развитие. София: Нов български университет.
4. Петева, В. (2013). Съвременни аспекти на стратегическото управление на човешките ресурси. // Регионални и глобални измерения на търговията: Сборник доклади от международна научна конференция, Варна: УИ „Наука и икономика“, ИУ-Варна, с. 158-166.
5. Сълова, Н. и др. (2011). Търговски мениджмънт (Организация на търговията), учебно помагало. Варна: УИ „Наука и икономика“, ИУ-Варна.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Търговия 5.0 – дигитализация и/или хуманизация. (2023). Сборник с доклади от международна научна конференция. Варна: УИ „Наука и икономика“.
2. Търговия 4.0 – наука, практика и образование. (2018). Сборник с доклади от международна научна конференция. Варна: УИ „Наука и икономика“.
3. Шопов, Д. и др. (2009). Управление на човешките ресурси. София: изд. „Тракия-М“.
4. Каменов, Б. (2011). Управление на възнагражденията. София: изд. „Сиела“.
5. Костова, С. и др. (2013). Търговско предприемачество. София: изд. „Крисан - С“.
6. Кодекс на труда.
7. Кодекс за социално осигуряване.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

8. Закон за защита от дискриминация.

9. Закон за здравословни и безопасни условия на труд.

Март 2024 г.

ВП /ВД